

ТОШКЕНТ ҲАҚИКАТИ

Вилоят ижтимоий-сиёсий газетаси

TOSHKENT HAQIQATI

1928 йил 11 декабрда асос солинган • 2004 йил 24 июль, шанба • №60 (11.655) • Эркин нарҳда сотилади

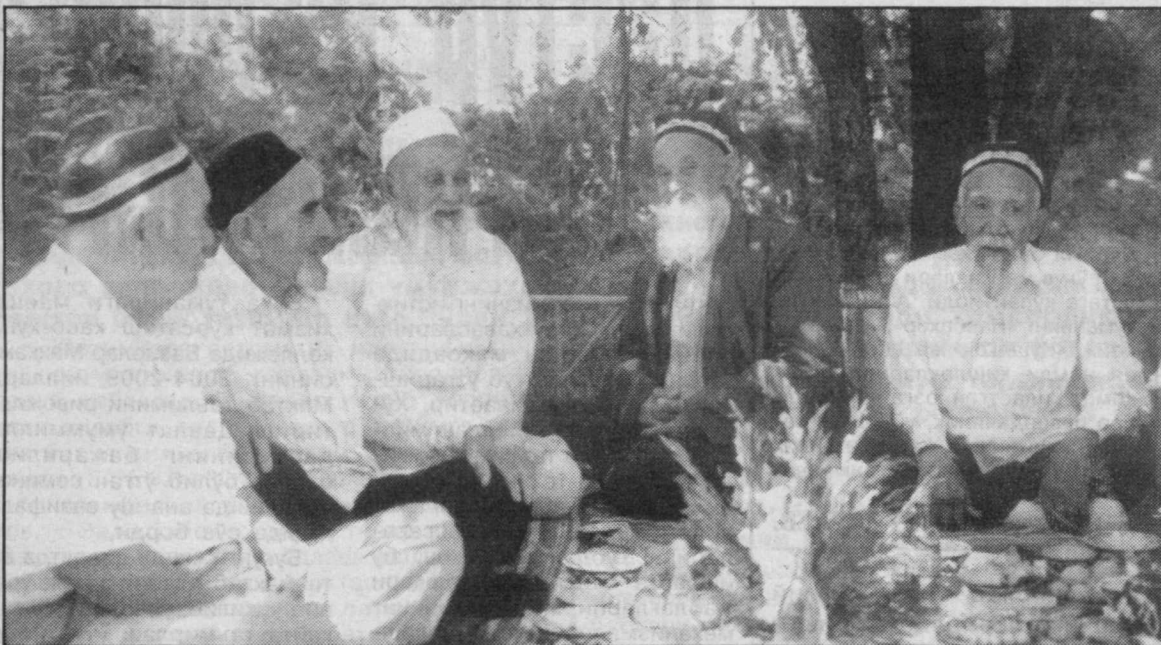

Юқоричирчиқ: Янгиланиш довонлари

Эмин-эркинлик, турли миллат фарзандларининг жипслашиб, биргаликда меҳнат қилишлари Ўзбекистонда ижтимоий-иқтисодий тараққиёт уфқларини кенг очаётир. Ҳар бир кишида ўзлигини намоеън этиш учун улуг бир интилиш. Қишлоқлар обод бўлиб, шаҳарларимиз кўркамлишиб, йўлларимиз раванлашмоқда. Мустақиллик меҳнатга муносабатимизда, турмуш тарзимизда, иқтисодиётимиз ва маънавиятимизда, шахсий ҳаётимизда беқиёс ўзгаришлар юз беришига олиб келди. Ватанимизнинг кичик бир бўлаги —

Юқоричирчиқ туманида ҳам одамлар эзгу мақсадлар, орзу-умидлар йўлида меҳнат қилмоқдалар. Ўз сазй-ҳаракатларини хонадонлар маъмурчилиги, маҳаллалар ободончилиги, юрт тўкинчилигини таъминлашга, мамлакатимиз иқтисодий куч-қудратини оширишга қаратмоқдалар. Бугунги ҳикоямиз мустақиллигимизнинг 13 йиллигини муносиб кутиб олаётган юқоричирчиқликларнинг ҳаёти, меҳнати ва фаолияти ҳақида.

(Давоми 4-5-бетларда).

Юртимиздаги маросим ёки яхши кунларни кексаларсиз ўтишини тасаввур этиш қийин. Миллий қадриятларимиз, урф-одатларимиз, анъаналаримизни ёш авлодга мерос қолдирувчилар ҳам, истиқболимиз келажаги бўлмиш ўғил-қизларни ўзбекона руҳда тарбияловчилар ҳам шулар. Бугунги маънавий ҳаётимизни алқаб, мустақиллигимиз туфайли эришилаётган муваффа-

қиятлардан мамнун ҳолда шу кунга етказганига шукр қилиб яшаётган бу отахонлар ҳамиша элу юртга омонлик, тинчлик-хотиржамлик, хонадонларимизга кут-баракат тилайдилар. Улар бор экан бағримиз бут, кўнглимиз хотиржам.

СУРАТДА: отахонлар ҳамиша тўрда. Еркебой БОТИРОВ олган сурат-лавҳа.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгашининг Қ А Р О Р И Иккинчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг ўн бешинчи сессиясини чақириш тўғрисида

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Кенгаши ҚАРОР ҚИЛАДИ:

Иккинчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг ўн бешинчи сессияси 2004 йил 26 август куни Тошкент шаҳрида чақирилсин.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Раиси **Э.ХАЛИЛОВ.**

Тошкент шаҳри, 2004 йил 23 июль.

***

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг ўн бешинчи сессияси муҳокамасига қуйидаги масалалар киритилиши назарда тутилмоқда:

1. Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджетининг 2004 йил биринчи ярим йиллигидаги ижроси тўғрисида.
2. Ўзбекистон Республикасининг 2005 йилга мўлжалланган Давлат бюджетининг асосий макроиқтисодий кўрсаткичлари ва параметрлари прогнози тўғрисида.
3. «Экспорт назорати тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни лойиҳаси ҳақида (иккинчи ўқиш).
4. «Жиноий фаолиятдан олинган даромадларни легаллаштиришга ва терроризмни молиялаштиришга қарши курашиш тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни лойиҳаси ҳақида (иккинчи ўқиш).
5. «Фермер хўжалиги тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни лойиҳаси ҳақида (янги таҳрири).
6. «Давлат бюджетининг гозначилик ижроси тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни лойиҳаси ҳақида.
7. «Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси депутатининг ва Сенати аъзосининг мақоми тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни лойиҳаси ҳақида.
8. «Халқ депутатлари вилоят, туман ва шаҳар Кенгаши депутатининг мақоми тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни лойиҳаси ҳақида.
9. «Ўзбекистон Республикасининг халқ депутатлари маҳаллий Кенгаши депутатини, Олий Мажлис Қонунчилик палатасининг депутатини ва Сенатининг аъзосини чақириб олиш тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни лойиҳаси ҳақида.
10. «Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Инсон ҳуқуқлари бўйича вакили (Омбудсман) тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни лойиҳаси ҳақида (янги таҳрири).
11. Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатлари-га ўзгартишлар ва қўшимчалар киритиш тўғрисида.

***

Ушбу масалалар билан бир қаторда депутатлар муҳокамасига Олий Мажлис ваколатига тааллуқли бошқа масалалар ҳам киритилиши мўлжалланмоқда.

Олимпиада Ғолибаси

Москва шаҳрида рус тили ва адабиёти бўйича ўтган халқаро олимпиадада 36 давлатдан икки юз нафардан кўпроқ рус миллатига мансуб бўлмаган ўқувчи қатнашди.

Улар орасида олти нафар ҳамюртимиздан бештаси совринли ўринларни эгалладилар. Хусусан, Янгийўл туманидаги 45-мактаб ўқувчиси Дилноза Имондосова бронза медали ва учинчи даражали диплом соҳибаси бўлди.

Вилоят маданият ишлари бошқармасига қарашли «Турон» илмий универсал кутубхонасида даврий нашрларнинг янги қироатхонаси очилди.

«Турон»да янги қироатхона

Шу муносабат билан бузиё масканида ўтган тадбирда олимлар, ёзувчи ва шоирлар, китобхонлар иштирок этди.

«Турон»га салкам бир аср муқаддам маърифатпарвар ўзбек зиёлиларининг «Турон» жамияти томонидан асос со-

линган. Кутубхона жамғармасини ҳам илғор ўзбек зиёлилари нодир китоблар билан бойитган. Бугунги кунда унда 375 минг нусха китоб, салкам бир асрлик газета ва журналлар сақланмоқда. Айни пайтда кутубхона юзга яқин даврий нашрга обуна бўлган.

Кутубхона жамоаси китобхонларга юқори савияда хизмат кўрсатишга ҳаракат қилмоқда. Унда 75 минг нусхадан ортиқроқ ўзбекча адабиётларнинг электрон каталоги тузилиб, ҳуқуқий маълумотлар базаси яратилган. Китобхонлар интернет тармоғидан ҳам фойдаланишлари мумкин.

Тадбирда сўзга чиққанлар жамият тараққиётида, ёшларнинг маънавий камолотида кутубхона ва китобнинг ўрни беқиёс эканини қайд этди. Бу борада «Турон» кутубхонасида ибратли ишлар амалга оширилаётгани таъкидланди.

Иншоотлар

Таъмирланаяпти

Паркент туманидаги бир қатор иншоотларда тўлиқ ва жорий таъмирлаш ишлари олиб борилаяпти.

Хусусан, туман марказидаги кураш мактабини тўла таъмирлаш ва жиҳозлаш мақсадида вилоят ҳокимлиги томонидан 56 миллион сўмлик маблағ ажратилди.

Халқ таълими бўлимига қарашли 2 та умумтаълим мактаби ҳамда 4 та болалар боғчасида ҳам тўла таъмирлаш ишлари бошлаб юборилди. Бу ишлар учун 115 миллион сўм маблағ сарфланиши назарда тутилган.

Равшан РУСТАМОВ.

• Ҳисобот-сайлов конференциялари

Жамият таянчи ва ишончи

Мамлакатимизда хотин-қизларнинг ижтимоий-сиёсий ҳаётдаги фаолликларини кучайтириш ва жамиятда тутган ўринларини кўтариш, уларнинг давлатни бошқаришдаги ролини оширишга алоҳида эътибор берилмоқда.

(Давоми 2-бетда).

• Анжуман

Дастур ижросига бағишланди

Бугунги ижтимоий соҳадаги кенг қамровли ўзгаришлар, янгиланишлар замирида инсон омили, турмуши ва ҳаётининг фаровонлашуви

жамиятнинг асосий вазифаси сифатида ўз аксини топиб, амалий ишлар изчил олиб борилмоқда.

(Давоми 2-бетда).

Жамият таянчи ва ишончи

Ўзбекистон Республикаси Президентининг шу йил 25 майдаги «Ўзбекистон Хотин-қизлар кўмитаси фаолиятини қўллаб-қувватлаш борасидаги қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги Фармони ва уни бажариш юзасидан қабул қилинган Вазирлар Маҳкамасининг қарори хотин-қизларга бўлган эътиборни давлат сиёсати даражасига кўтарилганлиги билан алоҳида аҳамият касб этмоқда. Шу билан бирга мазкур Фармон ва қарор хотин-қизлар кўмиталари зиммасига катта масъулият ҳам юкламоқда. Улардан кўзланган асосий мақсад хотин-қизларимизнинг демократик жараёндаги ижтимоий-сиёсий, социал фаоллигини ошириш, уларнинг оиладаги, жамиятдаги ва давлат қурилишидаги вазифаларини ҳал этишдаги ролини кучайтириш, ҳуқуқларини ҳимоя қилиш, лўнда қилиб айтганда, хотин-қизлар кўмиталари фаолиятини сифат ва мазмун жиҳатдан янги поғонага кўтаришдан иборатдир.

Айни кунларда хотин-қизларнинг туман, шаҳар ва қуйи бошланғич ташкилотларида Республика Президенти Фармони ва Вазирлар Маҳкамаси қароридан белгилаб берилган вазифаларни амалга ошириш ва кун тартибда турган энг долзарб масалаларни ҳал этишга ҳамда келгуси ҳаракат дас-

(Давоми. Боши 1-бетда).

Илмий ҳамкорлик ривож топмоқда

Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси президенти Бехзод Йўлдошевнинг Буюк Британияда ўтказган учрашувлари давомида мамлакатларимиз илмий марказлари ўртасидаги ҳамкорлик масалалари муҳокама қилинди.

Британия академияси вице-президенти Николас Манн билан музокара ниҳоясида имзоланган битим ҳам истиқболда биргаликда қилинадиган ишларни назар-

турларини белгилаб олишга бағишланган ҳисобот-сайлов йиғилишлари ва конференциялари бўлиб ўтмоқда.

Шуни таъкидлаш керакки, ҳозиргача вилоятнинг барча шаҳар, туманларидаги хотин-қизларнинг қуйи бўғин ташкилотларида ҳисобот-сайлов йиғилишлари ниҳоясига етди. Уларда эришилган натижалар билан биргаликда йўл қўйилаётган камчиликларни бартараф этиш, муаммоларнинг ечимини топиш юзасидан тегишли режалар белгилаб олинди.

Айни кунларда шаҳар, туман хотин-қизлар кўмиталарининг ҳисобот-сайлов конференциялари ўтказилмоқда. Қуни кеча Ангрен, Олмалиқ шаҳарлари ҳамда Оҳангарон ва Ўртачирчиқ туманларида хотин-қизлар кўмиталарининг ҳисобот-сайлов конференциялари бўлиб ўтди. Хотин-қизларнинг ваколатли вакиллари кўмиталар томонидан ҳисобот даврида амалга оширилган ишларни сарҳисоб қилиш билан биргаликда, жамиятнинг таянчи ва ишончи бўлган бу энг йирик жамоат ташкилотлари олдида турган вазифаларни амалга ошириш юзасидан кенг кўламдаги йўналишлар белгилаб олдилар.

Шунингдек, ҳисобот-сайлов конференцияларида хотин-қизлар кўмиталарини сифат жиҳатидан юқори поғонага кўтариш мақсадида ташкилий масалалар ҳам кўрилди.

да тутди. Қироллик жамияти ижроия котиби Стефан Кокс ўзбек ҳамкасби билан учрашиб, Миллий фанлар академияси Бирлашган Қиролликда британиялик му-

СУРАТДА: «Бурсел Тошкент текстил»нинг бўлажак чеварлари амалий ўқув машгулотларида.

Еркебой БОТИРОВ
олган сурат.

«Чиноз тўқимачи» ва «Оқ сарой тўқимачи» корхоналари етказиб бераётган хом ашё эвазига фаолият юритувчи «Бурсел Тошкент текстил» МЧЖ қўшма корхонаси ўзи ишлаб чиқарган маҳсулотнинг 80 фоизини экспорт қилиш мажбуриятини олган. Шу йилнинг декабрь ойидан иш бошлаши кўзда тутилаётган

корхонада йилига 57 миллиондан ортиқ, турли бичимдаги либослар тайёрланади. Шуниси диққатга сазоворки, хорижий ҳамкорлар билан бунёд этилаётган ушбу корхона 1400 нафар маҳаллий ёшларни иш ўринлари билан таъминлайди. Айни кунларда улар касб сирларини ўрганмоқдалар.

Хунар ўрганиш аяпти

Янгийўл туманидаги «Раъно» хусусий фирмаси хотин-қизларни касбга йўналтириш ва хунарли қилиш мақсадида тадбиркорлик фаолияти олиб бормоқда.

Яқинда мазкур фирма «Соғлом авлод учун» халқаро хайрия жамғармасининг вилоят бўлими билан ҳамкорликда бундай ўқув марказлари сонини яна учтага кўпайтирди. Айни вақтда туманнинг «Навбахор», «Шўрале-сой», «Кўшбўғоч» ва Убай Мусоев номли қишлоқларида истиқомат қилаётган юзга яқин аёллар пазандачилик, уй ҳамшираси, тикиш-бичиш, қандолатчилик курсларида хунар ўрганмоқдалар.

Шерали РАҲМАТУЛЛАЕВ.

тахассислар билан илмий тадқиқотлар олиб боришга интилаётган ёш ўзбек олимларини қўллаб-қувватлашга тайёр эканини маълум қилди.

Лондон археология институти директори Питер Юко ҳамда археологик материаллар ва технологиялар профессори Тило Рихрен билан бўлиб ўтган суҳбат чоғида ҳамкорлик муваффақиятли ривожланаётгани қайд этилди.

«Жаҳон» АА,
Лондон.

• Анжуман

Дастур ижросига бағишланди

Фарзандларимизнинг истиқбол учун, орзу-ҳавасларини рўёбга чиқариш мақсадида таълим соҳасида туб ўзгаришлар омалга оширилаётган. Хусусан, Кадрлар тайёрлаш миллий дастурида таълим тизимининг моддий-техника базасини замон талаблари даражасида янгилан, ўқув муассасаларини тубдан яхшилаш, бу ишларга бюджетдан ташқари маблағларни жалб этишнинг механизмларини такомиллаштириш мақсадларини рўёбга чиқариш йўлида катта ишлар амалга ошириляпти. Президентимизнинг мактаб таълимини ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисидаги фармойишларида умумий таълим мактаблари моддий-техника базаси ҳолатини танқидий баҳолаш ҳамда мактаб таълимини ривожлантириш дастурини ишлаб чиқиш мақсадида қатор вазифалар илгари сурилди. Шунингдек, «2004-2009 йилларда Мактаб таълимини ривожлантириш Давлат умумий таълим дастури тўғрисида»ги Фармон янги таълим тизимининг истиқболли йўналишларини белгилаб берди. Эндиликда бу тизимни тубдан яхшилашга қаратилган ишлар кўламини кенгайтирди. Яқинда ушбу дастурни амалга ошириш чора-тадбирлари тўғрисида Вазирлар Маҳкамасининг қарори қабул қилинди. Унга мувофиқ бузиб ташланадиган мактаб бинолари ўрнига янгиларини қуриш, мактабларни капитал таъмирлаш, капитал ва жорий таъмирлаш бўйича чекланган норматив харажатларни ҳамда намунавий лойиҳаларни ишлаб чиқиш бўйича «Ўзшаҳарсозлик-ЛИТИ», «Ўзқишлоқлоийҳа», «Ўзмеъморқурилишлойиҳа» очик акциядорлик жамиятлари бош институтлар этиб белгиланган.

(Давоми. Боши 1-бетда).

Бўка туманидаги маиший хизмат кўрсатиш касб-хунар коллежида Вазирлар Маҳкамасининг 2004-2009 йилларда Мактаб таълимини ривожлантириш Давлат умумий таълим дастурининг бажарилиши бўйича бўлиб ўтган семинар-йиғилишда ана шу вазифалар ҳақида сўз борди.

Бугунги кунда вилоятда 897 та мактаб аҳволи тўлиқ ўрганиб чиқилиб, улардан 775 таси қайта таъмирлаш учун истиқболли режага киритилди. Хусусан, вилоятда 38 та янги мактаб биноси қурилиши, ишлаб турган умумтаълим мактабларидан 290 таси капитал реконструкция, 362 таси капитал таъмирлашга, 85 таси эса, жорий таъмир талаб қиладиган мактаблар жумласига киритилди. Ҳозир жойларда дастлабки босқичдаги вазифалар изчил амалга оширилмоқда. Бу йил режага киритилган умумтаълим мактабларидаги таъмирлаш ишларининг сифатли амалга оширилиши назоратга олиниб, барча ишлар изчил мувофиқлаштирилмоқда.

Семинар-йиғилишда лойиҳалаштириш бош институтларида ишлаб чиқилган мактабларнинг намунавий лойиҳалари, макетлари намойиш қилинди.

Йиғилишда Бекобод, Бўка, Оққўрғон ҳамда Пскент туманларининг иқтисодиёт ва ижтимоий, капитал қурилиш бўйича ҳоким ўринбосарлари, ҳокимликнинг иқтисодиёт ва молия бўлимлари бошлиқлари, мактаб раҳбарлари, вилоятдаги мутасадди идоралар вакиллари иштирок этишди.

Тадбирда иштирокчиларни қизиқтирган барча саволларга батафсил жавоб берилди.

Ҳасанбой САЪДУЛЛАЕВ,
«Тошкент ҳақиқати» муҳбири.

«Гиёҳванд моддаларсиз ҳаёт»

«Соғлом авлод учун» халқаро хайрия жамғармаси ташаббуси билан Бўстонлиқ туманидаги «Бахт» болалар оромгоҳида дам олаётган Хоразм вилояти ва Қорақалпоғистондан келган болалар иштирокида «Гиёҳванд моддаларсиз ҳаёт» мавзuida давра суҳбати ўтказилди.

Таъкидлаш жоизки, жамғарма «Меҳр ва муруват йили» Давлат дастури ҳамда ҳуқуқматимизнинг соғлом авлод тарбиясига тааллуқли кўпгина, қарорларини бажариш, ҳар томонлама камол топган шахсни шакллантириш, кам таъминланган оилалар фарзандлари ва етим болаларни

қўллаб-қувватлаш ҳамда уларни рағбатлантириш мақсадида хайрия тадбирларини ўтказишда давом этмоқда.

Мазкур тадбир доирасида жамғарманинг тиббий ижтимоий патронаж гуруҳлари томонидан оромгоҳда дам олаётган болалар тиббий кўриқдан ўтказилди. Бундан ташқари, бу

ерда хордиқ чиқараётган ўспирин болалар иштирокида жамғарма мутахассислари «Гиёҳванд моддаларсиз ҳаёт» мавзuida давра суҳбати ўтказилди. Шунингдек, жамғарма қошидаги «Соғлом авлод гуначалари» театр студияси томонидан Эркин Хушвақтовнинг «Қирмизи олма» спектакли намойиш этилди. Тадбирда бу ерда дам олаётган болажонларга тиббий жиҳозлар, доридармонлар ва мултивитаминлардан иборат муруват ёрдами топширилди.

Алишер АЗИМОВ,
«Туркистон-пресс».

Боғларда ҳосил мўл

Айни кунларда вилояти-мизнинг қайси ҳудудига борманг, шигил ҳосил тукан мевазорларни кўриб, кўзингиз қувнайди.

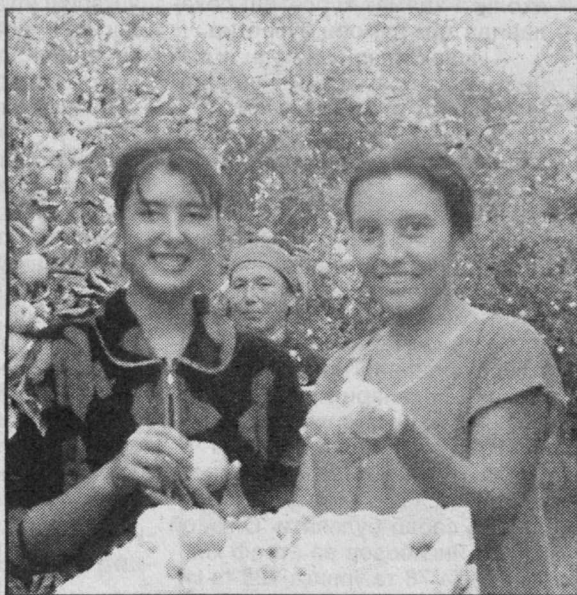
«Бу йил боғдорчилик йили бўлди», деяётган уста боғбонларнинг гапларида жон бор. Дарҳақиқат, она-табиатнинг чексиз саховати, қолаверса, боғдорчиликнинг ўзига хос машаққатли юмушларини эрта баҳордан бошлаган боғбонларнинг тинимсиз меҳнатлари эвазига бугун мева дархтларида мўл ҳосил пишиб етилди.

Айни пишиқчилик дамларини ғанимат билиб, ҳосилнинг нес-нобуд бўлишига йўл қўймай, йиғиштириб олиш галдаги муҳим вазифадир. Қибрай туманидаги боғдорчиликка ихтисослаштирилган «Истиқлол» ширкат хўжалиги пудратчилари терим ишларини ўз вақтида бошлаб, маҳсулотни харидорларга сифатли қилиб етказиб бермоқдалар.

Хўжалик боғларида етиштирилган олмаларга Намангандаги «Тир-Тор» шарбат ишлаб чиқарувчи корхона 40 тонналик буюртма берган.

СУРАТЛАРДА: «Истиқлол» ширкат хўжалиги оилавий пудратчилари ўз меҳнатлари эвазига етиштирилган ҳосилнинг салмоқли бўлаётганидан мамнунлар.

Фазлидин АБДУРАСУЛОВ олган суратлар.

Янги тизим – янги экспорт имконияти

EAN Uzbekistan маҳсулотларни автоматик идентификациялаш маркази мазкур соҳада кенг қўлланилувчи умумжаҳон реестри **GEPIR** тизимига аъзо бўлди.

– Юртимизда автоматик идентификациялаш ва микрочипли кодлаш иқтисодиётнинг барча жабҳаларига жадал кириб бораётганини ҳисобга олсак, мазкур тизимга аъзолик биз учун яна бир муҳим қадам бўлди, – дейди «EAN Uzbekistan» маркази бош директори вазифасини бажарувчи Навфал Собиров. – Энди ўзбекистонлик товар ишлаб чиқарувчилар штрихли кодлаш ишларини мувофиқлаштирувчи халқаро ташкилот – EAN-UCSга аъзо давлатларнинг олти юз мингдан зиёд корхоналари ҳақида батафсил ахборот олиш ва уларга ўз маҳсулотлари тўғрисида маълумот бериш имкониятига эга бўлди. Бу эса мамлакатимизнинг экспорт салоҳиятини янада ошириши, шубҳасиз.

ЎЗА.

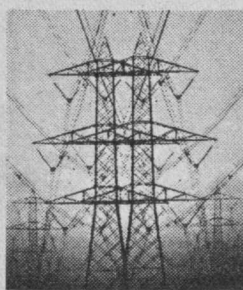
Ёшлар ва саломатлик

Ўзбекистон «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракатининг Республика Хотинқизлар қўмитаси ҳамда Соғлиқни сақлаш вазирлиги билан ҳамкорликда оромгоҳларда дам олаётган болалар ўртасида соғлом турмуш тарзини тарғиб этиш, ёшларнинг репродуктив саломатлик бўйича билимини ва тиббий маданиятини юксалтиришга йўналтирилган ўқув-соғломлаштириш тадбирлари иккинчи босқичи якунланди.

Тадбир доирасида камқонлик ва йод етишмовчилиги касалликларининг келиб чиқиш сабаблари, гиёҳвандлик ҳамда ОИТС тарқалишининг олдини олиш ва бошқа мавзуларда болалар билан давра суҳбатлари ўтказилди. Ушбу мавзуларга оид махсус қўлланма ва адабиётлар тарқатилди.

Б.ХИДИРОВА, ЎЗА мухбири.

Яна тўловлар ҳақида

Юқоричирчиқ туманида истиқомат қилувчи **Б. Бутанқулов** яхши ният билан тегирмон қурганида, қўниқўшнилари, маҳалладошлар хурсанд бўлишди. Чунки улар анча узоқдаги шундай хизматдан фойдаланишдан, оворагарчилик ва машаққатлардан халос бўлдилар. Ҳар ҳолда яқинда бўлгани яхшида.

Электр қуввати билан ҳаракатга келадиган тегирмон ишга тушгач, бу ерда галла тортиришни истаганлар ҳам кўпайиб кетди. Тегирмонни ўз хонадони ҳудудида барпо этган, якка тартибда тадбиркорлик билан шугулланишга киришган **Б. Бутанқулов** уни электр қуввати тармоғига уладию, лекин бунинг учун тегишли мутасадди ташкилотлардан рухсатнома олишга ҳафсала қилмади. Рухсат олмай, қувватдан фойдаланаверди. Бироқ, унинг бу қилмиши узоқ давом этмади. «Ўздавэнергоназорат» агентлигининг Тошкент бўлими ходимлари иштирокида энергетиклар жадвал асосида ўтказган текширувларнинг бирида фойдаланишнинг

Ҳафсаласизликми ёки ўғрилиқ?

Тегирмонни электр тармоқларига рухсатсиз улагани учун беҳафсала омилкор моддий жавобгарликка тортилди. Қайта ҳисоб-китоб қилинганидан кейин, қўшимча 75 минг 734 сўм жаримани нақд ёнидан тўлашга мажбур бўлди. Агар у тегирмонни қувват билан таъминлаш учун тегишли идоралардан вақтида рухсатнома олганида, шунча миқдордаги пулдан маҳрум бўлмас эди. Кейинги пушаймондан фойда йўқлигини кеч ту-

шунган тадбиркор эндиликда минг бор афсусланганидан наф йўқ.

Бундай «эсидан чиқариш», «хафсаласизлик» қилиш аслида эса давлат, халқ мулкига нисбатан ўғрилиқнинг айнан ўзгинасидир. Шундай иллатлар бошқа шахарлар ва туманларда ҳам содир бўлаётганлиги ташвишли ҳол. Аслида бундай ноқобиллик узоққа бормайди, бугун бўлмаса эртага маълум бўлиб қолади. Айтади-

ларку, қинғир ишнинг қийиғи қирқ йилдан кейин ҳам чиқади, деб.

Жойларда энергиядан фойдаланишнинг аҳолини текшириш вазифаси зиммасига юклатилган махсус назорат идоралари ходимлари ўз фаолиятлари давомида кўплаб салбий ҳолатларнинг устидан чиқмоқдалар.

Юқоридаги каби номаъқулчилик Тошкент туманидаги «Султон ота» хусусий фирмасида ҳам аниқланган. Фирма маъмурияти

Мутахассис тавсия этади

Кечиктириб бўлмайди

Ёз чилласида ҳаво ҳароратининг юқори бўлиши қишлоқ хўжалик экинларини, шу жумладан, ғўза зараркунандаларидан ўргимчаккана, кўсак қурти ва бошқаларнинг ривожланиши учун жуда қулайдир.

Бунинг олдини олиш учун аввало дала атрофидаги бегона ўтларга олтингугурт кукунидан 1 гектарига 30 килограмм чанглатилди. Бу борада Қуйичирчиқ тумани хўжаликларига олиб борилаётган тадбирлар самарали бўлмоқда. Туманда ўтган 2003 йилда ўргимчаккана тушган ўчоқлар синчиклаб назоратдан ўтказилди ва бу йил уларнинг тарқалиши олдини олиш учун махсус воситалар ёрдамида барча далаларга олтингугурт ва оҳак қайнатмаси пуркалди. Олиб борилган тадбирларга қарамасдан туман хўжаликларидидаги 12199 гектар майдоннинг 68 гектарига ўргимчаккана тарқалди. Унга қарши тезликда «Узмайт» кимёвий препарати ишлатилди. Акс ҳолда ўргимчаккана тез кўпайиб (июлда 8-9 кунда бир авлод беради), бутун майдонни зарарлаши, натижада бу шона, гул ва ёш кўсақларнинг тўкилиб кетишига, бу билан етиштирилаётган ҳосил ва унинг сифати пасайишига олиб келиши мумкин эди. Шунинг учун айни кунларда вилоятнинг барча хўжаликларига ўргимчаккана тарқалишига мойил бўлган майдонлар назоратчилар, энтомологлар томонидан жиддий ўрганилиши, аниқланган ўчоқлар дарҳол «ИСО» аппарати билан сифатли дориланиши керак.

Ўзалар шоналаган даврида ўзидан чумоли – шавель кислотасининг ҳидини ажратади. Шунинг учун шоналаган бўлиқ ғўза туплари кўсак

қуртининг капалакларини ўзига жалб қилади.

Июль ойида пахта далаларида кўсак қуртининг иккинчи авлод капалаклари ривожлана бошлади. Буни ҳисобга олган вилоят пахтакорлари ҳамда энтомологлари зиммасида бу паллада ғўза қатор ораларига сифатли ишлов бериш, суғориш ва маҳаллий ўғит билан озиқлантириш каби долзарб юмушлар билан бир қаторда пахта ҳосилини ўргимчаккана ва кўсак қуртидан ҳимоя қилишдек муҳим, кечиктириб бўлмайдиган вазифаларни бажариш зарурияти турибди. Буни амалга оширишда шу соҳа мутахассислари, хўжалик энтомологлари ва назоратчилари ҳар бир пайкалдаги ғўза тупларини соғ ёки зарарланиш ҳолатини аниқлаб, хўжаликлар ва туманларда ташкил этилган тезкор штабларга маълумот беришлари зарур. Шу маълумотларга асосланиб, пахта майдонларида тезликда биологик ёки кимёвий усулда ҳимоя чоралари қўлланилади. Бу билан бўлажак ҳосил ўз вақтида сақлаб қолинади.

Султон

АЛИМУҲАММЕДОВ,
Ўзбекистон энтомологлар жамаияти раиси, академик.

маҳалла гузаридида чойхона ва турли маҳсулотлар билан савдо қилувчи дўкон очди. Бу ҳар томонлама таҳсинга сазовор иш, албатта. Аммо, фирма раҳбари бу объектларни электр тармоқларига улаш учун мутасадди ташкилотлар рухсатини олиши, улар билан шартнома тузиши керак эди. Амалда эса бундай тартибга риоя қилинмади. Аҳолига хизмат қилишга мўлжалланган чойхона ва дўконга электр тармоқларидан ўзбо-

сўм жарима солиниб, ундириб олинди.

Бўстонлик туманида «Тўйчи» хусусий фирмасида бошқача бир салбий ҳолат устидан чиқилди. Бу ерда электр ҳисоблагичнинг уланиш схемаси бузилган эди. Оқибатда ишлатилган муайян миқдордаги ҳаётбахш нур ҳисобга олинмаган. Бу қилмиши учун фирма раҳбарига қўшимча 150 минг сўм тўлов тўлаш ҳужжатлари тақдим этилди. Шу тумандаги «Феруза» хусусий фирмаси текширилганда эса электр ҳисоблагичнинг давлат муҳри бузилганлиги аниқланди.

Электр узатиш тармоқларига ўзбошимчилик билан ёки рухсатсиз уланиш, ёки ҳисоблагичларни тўхтатиб қўйиш, улардаги давлат стандарти муҳрларини бузиш каби қоидабузарликлар моддий бойлик бўлган электр қувватидан ўғринча фойдаланишнинг ўзидир.

Электр қувватидан ҳалоллик билан фойдаланиш лозим. Тушган маблағлар эса, электр узатиш тармоқлари ва нурхоналарни таъмирлаш, асбоб-ускуналарини янгилаш, технологиясини такомиллаштиришга сарфланади. Бу ҳар бир фирма, корхона ёки хонадоннинг ўзи ҳаётбахш нур билан мунтазам ва сифатли таъминланиб турилишига эришишнинг асосий омилidir.

Собир ҲАМИДОВ.

Dushanba

26

«Ўзбекистон»

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
8.00-8.45 «Тахлилнома»
8.45, 17.55 ТВ маркет.

12.05 «Рангин дунё».
12.25 «Нурли манзиллар»
12.40 ТВ клип.

уйингни ўзинг асра!»
19.05 «Мулқдор»
19.25, 19.55, 20.25, 21.00 Эълонлар.

Seshanba

27

«Ўзбекистон»

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
8.00-8.35 «Ахборот».
8.35 ТВ маркет.

13.55 ТВ анонс.
14.10 «Муносабат».
14.40 «Бу турфа олам».

телеканалда илк маротаба: «Куз эртаги».
22.55 «Ахборот-дайжест».
23.15-23.20 Ватан тимсоллари.

Chorshanba 28

«Ўзбекистон»

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
8.00-8.35 «Ахборот».
8.35 ТВ маркет.

«Оналар ва кизлар».
Бадий фильм.
16.30 «Ягона оилада».

ал.
22.55 ТВ клип.
23.05 «Ахборот-дайжест».
23.25-23.30 Ватан тимсоллари.

Payshanba 29

«Ўзбекистон»

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
8.00-8.35 «Ахборот».
8.35, 17.55 ТВ маркет.

аждаҳо». Мультфильм.
11.35 «Қалб гавҳари».
11.55, 16.35 ТВ анонс.

франсэ?»
16.40 «Таълим ва тараққиёт».
«Болалар сайёраси».

Additional program listings and notices at the bottom of the page.

